

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

Broj:

Podgorica, 06. 12. 2024.

IZVJEŠTAJ

o učešću potpredsjednika Vlade i ministra vanjskih poslova mr Ervina Ibrahimovića na 10. izdanju Konferencije Mediteranski dijalozi, Rim, 27. novembar 2024.

Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova Crne Gore **mr Ervin Ibrahimović** je 27. novembra o.g prisustvovao **10. izdanju Konferencije Mediteranski dijalozi** u Rimu, kojom prilikom je učestvovao na panelu posvećenom ulozi Zapadnog Balkana u snaženju bezbjednosti Mediterana – “*Securing the Mediterranean: The role of the Western Balkans*”. U delegaciji Crne Gore bile su ambasadorica Crne Gore u Italiji **Milena Šofranac Ljubojević**, šefica kabineta **Majda Gluščević** i ministar savjetnik u Generalnom direktoratu za EU **Dubravka Lalović**.

Konferencija MED dijalozi zvanično je otvorena u ponedjeljak, 25. novembra, a sastojala se od brojnih panela koji su tretirali najaktuelnija bezbjednosna i ekonomska pitanja od interesa za region Mediterana. Konferenciju već dugi niz godina zajednički organizuju MVP Italije i Institut za međunarodne političke studije (ISPI – *Istituto per gli studi di politica internazionale*). Na inicijativu potpredsjednika Vlade i ministra vanjskih poslova Italije Antonija Tajanija ove godine je Konferencija prvi put uključila i panel o Zapadnom Balkanu na koji su bili pozvani ministri vanjskih poslova zemalja regiona¹, sa ciljem da se i u ovom formatu, a na liniji do sada pokrenutih inicijativa od strane Tajanija, što više govori o važnosti našeg regiona i integracije u EU, posebno u kontekstu bezbjednosti cjelokupnog regiona Mediterana.

¹ Prisustovali, pored ppv/mvp CG, ministri vanjskih poslova Albanije i Bosne i Hercegovine, generalni direktor u MVP Srbije i državna sekretarka u MVP Slovenije ispred Grupe prijatelja ZB;

Panel o Zapadnom Balkanu otvorio je potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova Italije **Antonio Tajani**, koji je još jednom potvrdio da Italija snažno podržava evropski put regiona ka EU. Tajani je naglasio da je tokom posjete svim zemljama ZB ukazao da podrška Italije integraciji regiona u EU nije stvar politike, već je riječ o interesu koji Italija ima da njeni susjedi sa druge strane Jadrana što prije ispune potrebne obaveze i sprovedu neophodne unutrašnje reforme. U svom izlaganju Tajani je podsjetio na Inicijativu čiji je osnivač, Grupu prijatelja Zapadnog Balkana, informišući da će se sastanak ovog formata, zajedno sa novoimenovanom VP EU i komesarkom za proširenje, K. Kalas i M. Kos, održati u Rimu već početkom naredne godine.

Moderatorica panela bila je državna sekretarka u MVP Italije **Marija Tripodi** koja je ponovila naklonjenost Vlade Italije integraciji zemalja kandidata ZB u EU, dodajući da postoje snažne istorijske veze između Italije i zemalja našeg regiona.

Prisutnima se prvi obratio ministar vanjskih poslova Albanije **Igli Hasani**, koji je, pored zahvalnosti ppv/mvp Tajaniju, podsjetio na važnost saradnje regiona ka ostvarenju zajedničkog cilja, članstva u EU. Ukazao da je, gledajući 10-15 godina unazad, ostvaren napredak u saradnji zemalja regiona, ali istakao da zemlje ZB i dalje čeka puno obaveza na putu da se pridruži Uniji.

Ministar vanjskih poslova Bosne i Hercegovine **Elmedin Konaković**, naglasio da region nije u „*dvorištu Evrope*“, već na važnim geostrateškim pozicijama za stabilnost ne samo kontinenta, već i čitavog jadranskog i mediteranskog regiona. Ocijenio da posljednje dvije godine region bilježi korak naprijed kada je riječ o evropskim integracijama, a za to posebnu zahvalnost duguje i Italiji. Istakao da državna administracija BiH želi maksimalno da iskoristi aktuelni momentum kada je riječ o pozitivnom zamahu u politici proširenja EU.

Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova Crne Gore **mr Ervin Ibrahimović**, uz zahvalnost ppv/mvp Tajaniju na organizovanju skupa, istakao da se Mediteran suočava sa nizom izazova, uključujući i nove bezbjednosne rizike, poput hibridnih prijetnji, koje nemaju jednostavan odgovor. Stoga dijalog, međusobno razumijevanje i saradnja nemaju alternativu. Posebno naglasio da Crna Gora, kao mediteranska i multikulturalna zemlja na ZB, koja tradicionalno njeguje različitosti kao svoje posebno bogatstvo, to odlično razumije. Istakao potrebu kontinuiranog fokusa EU na ZB i jačanja regionalne saradnje o pitanjima za važnost regiona ZB, kao i regiona Mediterana. Osvrnuvši se na napredak Crne Gore u evropskim integracijama, zahvalio ppv/mvp Tajaniju i zemljama Grupe prijatelja ZB na podršci. **Ambasador Igor Kuželka**, v.d. pomoćnika ministra za bezbjednosnu politiku u MVP Srbije, naglasio da je cilj Srbije da do 2026-2027 godine bude spremna za članstvo u EU. Podsjetio na doprinos Srbije UN i EU vojnim misijama, uključujući mediteranski region. Posebno se osvrnuo na preduzete nacionalne mjere u cilju jačanja energetske bezbjednosti i diversifikacije izvora snabdijevanja energentima.

U svojstvu predstavnice Grupe prijatelja Zapadnog Balkana, državna sekretarka u MVP Slovenije **Melita Grabič**, zahvalila je Institutu ISPI i MVP Italije, a posebno ppv/mvp

Tajaniju, na organizovanju 10. izdanja Konferencije MED dijalozima i panela posvećenog regionu ZB. Ukazala da Slovenija ima snažnu institucionalnu memoriju kada je riječ o pregovaračkom procesu koji su vodili sa EU, dodajući da se njena zemlja stavlja na raspolaganje susjedima za sve dalje konsultacije u vezi sa neophodnim reformama. Posebno je istakla važnost Plana rasta za ZB, koji je zasnovan na četiri stuba: 1. jačanje ekonomske integracije sa jedinstvenim tržištom EU; 2. jačanje ekonomske integracije unutar ZB kroz zajedničko regionalno tržište; 3. ubrzavanje temeljnih reformi i 4. povećanje finansijske pomoći. Istovremeno, prisutne upoznala sa otvaranjem Regionalnog centra za sajber kapacitete, koja će, u saradnji sa Slovenijom i Francuskom, uskoro biti otvoren u Podgorici.

Konferenciju su zatvorili predsjednica Savjeta ministara **Đorđa Meloni**, ppv i ministar vanjskih poslova **Antonio Tajani** i predsjednik Instituta ISPI **Franko Bruni**.

PREDLOG ZAKLJUČAKA

1. Vlada Crne Gore se na sjednici od _____ decembra 2024. upoznala s Izveštajem o učešću potpredsjednika Vlade i ministra vanjskih poslova, mr Ervina Ibrahimovića na 10. izdanju Konferencije Mediteranski dijalozi, Rim, 27. novembar 2024.